

ทยา กาญจนสมบัติ, ณัฐพร นิตยสุทธิ, สิริลักษณ์ รังสิวงศ์, สุทธนันท์ สุทธชนะ, อินทิรา ทันทวิวัฒนานนท์, อิศเรศ สว่างแจ้ง, วนิดา สายรัตน์, ศิริพร สุธงษา, จักรรัฐ พิริยะวงศ์อนันท์

ทีมประเมินสถานการณ์สาธารณสุข (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 35 ระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม – 5 กันยายน 2558 ทีมประเมินสถานการณ์สาธารณสุข กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. ผู้ป่วยยืนยันโรคไข้เลือดออกเสียชีวิต 1 ราย จังหวัดแพร่
ผู้ป่วยหญิง อายุ 30 ปี น้ำหนัก 86 กิโลกรัม อาศัยอยู่ที่หมู่ 12 ตำบลเหมืองหม้อ อำเภอมืองแพร่ จังหวัดแพร่ อาชีพค้าขาย เริ่มป่วยวันที่ 26 สิงหาคม 2558 ด้วยอาการมีไข้ ปวดหลัง ทานได้น้อย น้ำหนักลด ไปคลินิกเอกชน ได้ยาฉีดและยากิน วันที่ 27 สิงหาคม 2558 ไปรักษาที่คลินิกอีกครั้ง แพทย์ส่งไปเจาะเลือดที่โรงพยาบาลเอกชน วันที่ 28 สิงหาคม 2558 ผู้ป่วยอาเจียนมีเลือดปน วันที่ 29 สิงหาคม 2558 ไปรักษาที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งเดิม ผลการตรวจเลือดพบเม็ดเลือดขาว 3,920 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร เกล็ดเลือด 17,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นเลือดร้อยละ 46 ผลการตรวจ LFT: SGOT = 6,150, SGPT = 1,810 ผลการตรวจด้วยชุดทดสอบเบื้องต้น Dengue NS1 Ag ให้ผลบวก ชุดทดสอบ Dengue Ab IgG/IgM ให้ผล บวก/บวก ได้รับการส่งมารักษาต่อที่โรงพยาบาลแพร่ในเวลา 10.52 น. แกร็บตรวจร่างกายพบอุณหภูมิ 36.8 องศาเซลเซียส ชีพจร 114 ครั้งต่อนาที หายใจ 20 ครั้งต่อนาที ความดันเลือด 106/85 มิลลิเมตรปรอท แพทย์วินิจฉัย Dengue shock syndrome ผู้ป่วยเสียชีวิตในเวลา 20.50 น. ผลการตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัสเดงกีทางห้องปฏิบัติการด้วยวิธี PCR ที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เชียงใหม่ พบเชื้อไวรัสเดงกีสายพันธุ์ DEN-4 ผู้ป่วยไม่มีประวัติเดินทางออกนอกพื้นที่ก่อนป่วยสำรวจบริเวณบ้านเพื่อหาแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย ภายในบ้านไม่พบภาชนะน้ำขัง ไม่พบลูกน้ำทั้งภายในบ้านและนอกบ้าน รวมถึงบ้านใกล้เคียงทั้ง 2 หลัง ข้อมูลผู้ป่วยไข้เลือดออกในหมู่ 12 ตำบลเหมืองหม้อ มีจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 16 ราย กิจกรรมการควบคุมป้องกันโรค พ่นสารเคมี แบบ ULV บริเวณบ้านผู้ป่วยชีวิตและบ้านใกล้เคียง ทีม SRRT ตำบลนครนาคไข้เลือดออกในพื้นที่ ประชุมทีมระดับผู้ว่าราชการจังหวัด และนายแพทย์ สสจ.แพร่ พร้อมด้วยสคร.10 (ศตม 10.3 แพร่) เพื่อดำเนินการรณรงค์ทุกพื้นที่ในจังหวัดระหว่างวันที่ 8 - 14 สิงหาคม 2558

2. ผู้ป่วยยืนยันโรคไข้เลือดออกเสียชีวิต 1 ราย จังหวัดตาก
ผู้ป่วยหญิง อายุ 34 ปี น้ำหนัก 108 กิโลกรัม มีโรคประจำตัวเป็นความดันโลหิตสูงและมีประวัติไขมันในเลือดสูง เป็นข้าราชการท้องถิ่น อาศัยอยู่ที่หมู่ 4 ตำบลตากออก อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก เริ่มป่วยวันที่ 25 สิงหาคม 2558 ด้วยอาการมีไข้ หนาวสั่น ปวดศีรษะ ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลบ้านตาก ตรวจร่างกายพบอุณหภูมิ 40.2 องศาเซลเซียส ชีพจร 86 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 20 ครั้งต่อนาที แพทย์วินิจฉัย Urinary tract infection กลับมาบ้านอาการไม่ดีขึ้น จึงเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชในวันเดียวกัน แกร็บตรวจร่างกายพบอุณหภูมิ 41.1 องศาเซลเซียส ชีพจร 148 ครั้งต่อนาที อัตราการหายใจ 36 ครั้งต่อนาที ความดันเลือด 150/52 มิลลิเมตรปรอท ผลการตรวจความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด พบเม็ดเลือดขาว 10,500 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร โดยเป็นชนิดนิวโทรฟิลร้อยละ 79.3 ลิมโฟไซต์ร้อยละ 10.4 เกล็ดเลือด 226,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นเลือดร้อยละ 38.4 แพทย์วินิจฉัย Septicemia ผลตรวจด้วยชุดทดสอบเบื้องต้น Malaria และ Scrub typhus ให้ผลลบ วันที่ 28 สิงหาคม 2558 ญาติขอไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลเอกชน จังหวัดพิษณุโลก แกร็บผลการตรวจความสมบูรณ์ของเม็ดเลือด พบเม็ดเลือดขาว 17,010 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร โดยเป็นชนิดนิวโทรฟิลร้อยละ 41 ลิมโฟไซต์ร้อยละ 23 เกล็ดเลือด 20,000 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร ความเข้มข้นเลือดร้อยละ 49 ผลตรวจด้วยชุดทดสอบเบื้องต้น NS1 ให้ผลบวก Dengue IgG/IgM ให้ผลบวก/บวก ผู้ป่วยเสียชีวิตวันที่ 29 สิงหาคม 2558 แพทย์วินิจฉัยติดเชื้อไข้เลือดออก ส่งตัวอย่างเลือดตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ ผลพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสเดงกีสายพันธุ์ DEN-2 ผู้ป่วยมีประวัติการเดินทางก่อนป่วย โดยวันที่ 11 สิงหาคม 2558 ไปร่วมกิจกรรมปลูกป่าที่ตำบลบ้านนา วันที่ 17-18 สิงหาคม 2558 ไปอบรมที่องค์การบริหารส่วนตำบลสมอโคน อำเภอบ้านตาก การค้นหาผู้ป่วยเพิ่มเติมพบเพื่อนบ้านที่

การดำเนินการควบคุมป้องกันโรค จ่ายยา Roxithromycin

ผลการวิเคราะห์พบว่าอาหารที่น้ำจะเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคในครั้งนี้ คือ เลือดไก่และน้ำจิ้มข้าวมันไก่ต้ม โดยผู้ประกอบการอาหารซื้อไก่สดและเลือดไก่มาจากตลาดสดอำเภอเสลภูมิ เวลา 04.00 น. นำมาประกอบอาหารที่ร้านค้าในโรงอาหาร โดยเตรียมอาหาร 2 ชุด ชุดที่ขายหน้าร้านเริ่มเตรียมเวลา 06.00 น. จำหน่ายเวลา 07.00 น. มีรายการอาหาร คือ ข้าวมันไก่ ข้าวไก่ทอด ข้าวขาหมู และก๋วยจั๊บ ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนโรงเรียน เริ่มเตรียมเวลา 09.00 น. โดยเลือดไก่ใช้การลวกน้ำร้อน 3 - 5 นาที น้ำจิ้มข้าวมันไก่ปรุงเอง นำไปส่งในเวลา 11.00 น. เก็บตัวอย่าง rectal swab จากผู้ป่วย 10 ราย พบเชื้อ *Salmonella* group C จำนวน 4 ราย *Salmonella* group B 2 ราย และ *Salmonella* spp. 1 ราย ตัวอย่าง rectal swab และ hand swab จากผู้ประกอบการอาหาร ไม่พบเชื้อก่อโรค ตัวอย่างเลือดไก่และเนื้อไก่สดจากร้านจำหน่ายไก่สดที่ผู้ประกอบการไปซื้อที่อำเภอเสลภูมิ จำนวน 9 ตัวอย่าง พบเชื้อ *Salmonella* group C, *Salmonella* group B และ *Salmonella* group I ในเลือดไก่ 4 ตัวอย่าง และพบเชื้อ *Salmonella* group C และ *Salmonella* group E ในเนื้อไก่สด 3 ตัวอย่าง ตัวอย่างอาหารจากร้านผู้ประกอบการอาหารที่โรงอาหารมหาวิทยาลัย จำนวน 22 ตัวอย่าง ผลไม่พบเชื้อก่อโรค ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมจากร้านของผู้ประกอบการและตัวอย่างสิ่งแวดล้อมที่โรงอาหาร จำนวน 14 ตัวอย่าง ผลไม่พบเชื้อก่อโรค